

Uchwała

Komisji Habilitacyjnej powołanej 5 czerwca 2018 r. przez Centralną Komisję do Spraw Stopni i Tytułów na podstawie art. 18 a. ust. 5 *Ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz.U. 2016 poz. 882 i 1311 z późniejszymi zmianami)

w sprawie przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego Pani dr Izabeli Barbary KRASIŃSKIEJ w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie *bibliologia i informatologia*.

§ 1

Komisja na posiedzeniu w składzie 6 osobowym (nieobecna dr hab. Lidia Michalska-Bracha, która przedstawiła swoją pisemną opinię), w jawnym głosowaniu, działając zgodnie z w/w. Ustawą, uwzględniając Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz.U.2016 poz. 1586 z późniejszymi zmianami), uwzględniając kryteria zawarte w Rozporządzeniu MNiSzW z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U. 2011 nr 196 poz. 1165) **pozytywnie opiniuje osiągnięcia naukowe dr Izabeli Barbary KRASIŃSKIEJ i kieruje do Rady Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu wnioski o nadanie jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie *nauk humanistycznych*, w dyscyplinie *bibliologia i informatologia*.**

§ 2

Uchwała została przyjęta przez Komisję w głosowaniu jawnym. Nikt nie wstrzymał się od głosowania. Za przyjęciem uchwały oddano sześć (6) głosów, przeciw przyjęciu uchwały zero (0) głosów.

§ 3

Integralną częścią uchwały jest załącznik nr 1 stanowiący jej uzasadnienie.

§ 4

Komisja przekazuje niniejszą uchwałę Dziekanowi Wydziału Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

prof. zw. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (przewodnicząca)

dr hab. Wanda A. Ciszewska (sekretarz)

prof. dr hab. Grażyna Gzella (recenzent)

dr hab. Jerzy Franke (recenzent)

dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP (recenzent)

dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK (członek)

dr hab. Lidia Michalska-Bracha (członek)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Toruń, 25 września 2018 r.

Załącznik nr 1

stanowiący uzasadnienie pozytywnej opinii wniosku o nadanie dr Izabeli Barbarze KRASIŃSKIEJ stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie *bibliologia i informatologia*.

Dr Izabela Barbara Krasieńska (ur. 29 czerwca 1972 r.) absolwentka studiów bibliotekoznawczych, uzyskała tytuł magistra w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach 26 czerwca 1996 r. Promotorem była dr hab. Mirosława Papierzyńska-Turek.

Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii otrzymała 20 lutego 2003 r. na podstawie rozprawy pt. *Życie kulturalne w miastach i miasteczkach guberni radomskiej w latach 1864–1914*. Promotorem rozprawy był prof. dr hab. Wiesław Caban, recenzentami ks. prof. Daniel Olszewski oraz dr hab. Stefan Pytlas.

Od 1 października 2007 r. dr Izabela Barbara Krasieńska zatrudniona jest na stanowisku adiunkta w Instytucie, który początkowo nosił nazwę Instytut Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa, a obecnie Instytut Dziennikarstwa. Uczelnia, w której działa to początkowo Akademia Świętokrzyska, a obecnie Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Dorobek publikacyjny dr Izabeli Barbary Krasieńskiej od momentu uzyskania stopnia doktora to 61 publikacji (w tym 15 we współautorstwie): 5 monografii, 25 artykułów, 4 sprawozdania, 2 recenzje, 24 teksty w monografiach oraz współredakcja 1 pracy zbiorowej.

Ogólnie recenzenci i członkowie Komisji podkreślają bogaty, znaczący, różnorodny tematycznie i ilościowo dorobek publikacyjny, sytuujący się na styku bibliologii i historii, dotyczący również współczesnego bibliotekoznawstwa, doskonalenia bibliotekarzy czy współczesnego ruchu wydawniczego. Tematyka tekstów odzwierciedla rozległe zainteresowania badawcze Habilitantki, które oscylują głównie wokół historii ruchu abstynenckiego, życia kulturalnego na terenie guberni radomskiej w l. 1864–1914, historii książki, prasy i bibliotek. „Wart podkreślenia jest fakt publikowania w periodykach i wydawnictwach zbiorowych, wykraczających poza obszar bibliologii i informatologii i lokujących się w obrębie historii, pedagogiki i medycyny” (dr hab. M. Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK). Zdaniem dr hab. Jerzego Franke teksty dr Izabeli Barbary Krasieńskiej to przykłady pracy naukowej – rzetelnej, drobiazgowej i wspartej rozległą kwerendą archiwalną i biblioteczną. Dodaje, że godna uwagi jest także, niezbyt liczna, acz ważna merytorycznie, grupa publikacji poświęconych zagadnieniom dziewiętnastowiecznego bibliotekarstwa. Również teksty na tematy abstynenckie i dotyczące prasy abstynenckiej uważa za ważne, zawierające zwarty, logiczny, konsekwentny obraz działań abstynenckich w XIX i na początku XX wieku.

Głównym osiągnięciem naukowym dr Izabeli Barbary Krasieńskiej, przedłożonym w postępowaniu habilitacyjnym, jest praca pt. *Polskojęzyczne czasopisma abstynenckie w latach 1843–1914* (Kraków 2018. Rec. wyd. dr hab. Ewa Danowska). Choć końcowa ocena pracy jest pozytywna, to w swoich opiniach Recenzenci, jak również członkowie Komisji, wskazali na różne niedociągnięcia. Najistotniejsze uwagi odnosiły się do:

- dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP podkreśla, że w pracy dominuje (skądinąd wartościowy) watek dokumentacyjny. Nie zawsze jednak dokonano krytycznej analizy materiału, lecz

opisano dzieje czasopism na podst. periodyków z epoki. Z takim stanowiskiem dr hab. Grzegorza Niecia, prof. UP zgadza się dr hab. Lidia Michalska-Bracha i dodaje, że poddanie informacji źródłowych, zaczerpniętych z periodyków, głębszej refleksji Autorki „tylko korzystnie wpłynęłoby na zasadniczy tok wykładu”. Uwagi dr hab. Jerzego Franke dotyczą niektórych partii rozprawy: „(dys)proporcji między warstwą dokumentacyjną, formalną, danymi wstępnymi o charakterze bibliograficzno-encyklopedycznym a analizą programu pisma, a zatem najważniejszego elementu prasoznawczej analizy. Dopiero próba odpowiedzi na pytanie na czym polega specyfika danego tytułu, jego odrębność, odmienność programowa, swoista tożsamość, tworzy pełny obraz funkcjonowania periodyku”. Dodaje, że Habilitantka „w przypadku rekonstrukcji oblicza programowego poszczególnych pism wykazuje daleko idącą powściągliwość. Szczegóły warstwy faktograficzno-dokumentacyjnej usuwają w cień charakterystykę programów pism” i nie są w stanie tego zastąpić zestawienia tabelaryczne określone jako «Analiza zawartości treści». Jak zauważa dr hab. Wanda A. Ciszewska „To wręcz drobiazgowo podejście Habilitantki nie sprzyja stworzeniu zbiorczego portretu czasopism abstynenckich”. Podobne stanowisko prezentuje dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK: „W rozprawie wyraźnie widać asymetrię pomiędzy szczegółami faktograficzno-dokumentacyjnymi dotyczącymi poszczególnych periodyków a syntetycznym przedstawieniem ich profilu i programu, choć być może uzasadnieniem zrealizowanej koncepcji są – przy braku wskazania we wstępie celu pracy i etapów postępowania badawczego – słowa zamieszczone w autoreferacie wskazujące, że monografia «ukazuje genezę i rozwój tych czasopism pod względem formalno-wydawniczym, uwzględnia ich zawartość treściową»”.

- tabelarycznej formy prezentacji zagadnień. Dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP uważa, że „Takie matematyczne i mechaniczne podejście do tematu powoduje, że narracja jest monotonna i czytelnik musi ten bardzo bogaty materiał porządkować sobie samodzielnie”. Uwagi te podziela także dr hab. Lidia Michalska-Bracha. Dodaje jednak, że „zestawienia tabelaryczne są bardzo istotne, ale [jej zdaniem] nie oddają w pełni całościowego obrazu abstynenckiego czasopiśmiennictwa w ujęciu porównawczym, nie pokazują też jego dynamiki, a prezentują przede wszystkim procentową zawartość treści poszczególnych tytułów prasowych”. Tabelaryczny sposób prezentowania zawartości treściowej czasopism, „gdzie udało się dokonać jednoznacznego przyporządkowania tematycznego” dziwi także dr hab. M. Fedorowicz-Kruszewską, prof. UMK. Odmienne stanowisko w sprawie zestawień tabelarycznych ma prof. dr hab. Grażyna Gzella : „Prezentację 16 tytułów [...] uzupełniają tabele zawierające analizę treści. Ważne jest, że w każdej z nich wyszczególniono identyczną wiodącą tematykę, co pozwala na porównania. Szkoda, że nie przygotowano ich dla wszystkich bądź prawie wszystkich czasopism”.
- mało precyzyjnego zaznaczenia (dopiero w Zakończeniu), że analizie poddano 16 a nie 25 czasopism. Habilitantka „pomięła 9 tytułów, jak stwierdza, efemeryd, których czas ukazywania się był krótszy niż rok” (s. 497–498), nie poddano ich analizie, nie ustosunkowano się także w jakim stopniu odbiegają one od 16 przeanalizowanych tytułów (dr hab. G. Nieć, prof. UP; dr hab. L. Michalska-Bracha, dr hab. W. A. Ciszewska).
- braku nakreślenia kontekstu społeczno-kulturowego, politycznego i historycznego dla omawianych inicjatyw wydawniczych, „a mógłby on zastąpić wątpliwy zamysł dość

przypadkowego i wyrywkowego prezentowania ruchów abstynenckich w analizowanym okresie, głównie na podstawie tytułowych periodyków” (dr hab. M. Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK; dr hab. W. A. Ciszewska).

Jak zaznaczono wyżej, mimo przytoczonych uwag krytycznych, całościowo ocena pracy wskazanej jako główne osiągnięcie jest pozytywna.

Krytyczne uwagi zawarte w jego recenzji, jak zaznacza dr hab. Jerzy Franke „dotyczą jedynie niektórych w gruncie rzeczy nielicznych, partii tekstu. Niedosyt recenzenta związany z dość powściągliwym potraktowaniem kwestii programu pism wynika z odmiennej perspektywy badawczej. Autorka za priorytet uznała rekonstrukcję warstwy faktograficzno-dokumentacyjnej, mniejszą uwagę zaś przykłada do przywoływania detali programowych. Miała do tego prawo. Natomiast z zadania opisu abstynenckiego rynku prasowego oraz działań abstynenckich na ziemiach polskich wywiązała się w sposób satysfakcjonujący. [...] W tym zakresie wysiłki Autorki uznać należy za prekursorskie, a publikacje z tego zakresu, w tym rozprawę habilitacyjną, za oryginalne [...]. Z tego punktu widzenia monografię poświęconą czasopismom abstynenckim należy uznać za dzieło pionierskie”. Dr hab. Jerzy Franke podkreśla rzetelny wysiłek badawczy Habilitantki, „która nie tylko gruntownie przestudiowała zawartość owych periodyków, sięgnęła do obszernej literatury przedmiotu, lecz przeprowadziła bardzo skrupulatną kwerendę archiwalną. [...] Dołączona do pracy bibliografia dodatkowo potwierdza nienaganny warsztat badawczy Autorki”.

Prof. dr hab. Grażyna Gzella konstatuje, że mimo niedociągnięć zauważonych w ocenianej rozprawie „dr Izabela Krasińska zapoczątkowała badania nad prasą abstynencką, konsekwentnie na przestrzeni ostatnich lat poszerzała naszą wiedzę o tego typu pismach. Jest to pierwsza publikacja przedstawiająca dorobek prasowy o tej tematyce. [...] Rozprawa spełnia wymogi stawiane rozprawom habilitacyjnym, nie tylko stanowi poważny wkład w rozwój badań nad historią prasy, ale przynosi konkretne wnikliwe ustalenia na temat jednego typu prasy. Praca jest poprawna metodologicznie, nie budzi wątpliwości pod względem konstrukcyjnym, wyczerpuje temat i jest poważnym wkładem w rozwój bibliologii, historii prasy i polskiego ruchu wydawniczego. Odnalezione w trakcie lektury usterki i uwagi nie wpływają na ostateczną, wysoką ocenę pracy i nie zmieniają ostatecznych ustaleń”.

Oceniając tę pracę dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP stwierdza: „Nie ulega wątpliwości, że zebranie materiału, przygotowanie jej kosztowało sporo wysiłku [...]. Kolejni badacze, a ich z pewnością nie zabraknie będą mieli łatwiejsze zadanie”.

Dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK stwierdza, że mimo niedociągnięć, niewątpliwą zasługą Habilitantki jest monograficzne opracowanie polskojęzycznych czasopism abstynenckich, które po pierwsze wypełnia lukę w prasoznawczym polu badawczym, po drugie może stanowić punkt wyjścia do dalszych (również w sensie chronologicznym) badań. Habilitantka bardzo szczegółowo i rzetelnie przeanalizowała obszerny materiał badawczy. Periodyki te nie doczekały się do tej pory monograficznego omówienia i to jest główny wkład Habilitantki w rozwój bibliologii i informatologii.

Mimo powyższych uwag wszyscy recenzenci i autorzy opinii pozytywnie (bardzo wysoko – prof. dr hab. G. Gzella, w stopniu wystarczającym – dr hab. G. Nieć, prof. UP) oceniają dorobek naukowo-dydaktyczny i organizacyjny dr Izabeli Barbary Krasińskiej.

W recenzjach i opiniach podkreślano aktywność naukową wyrażającą się udziałem w 23 konferencjach, ale uznano, że współpraca zagraniczna, uczestnictwo w konferencjach międzynarodowych mogłoby być większe. Podobnie wskazano, że intensywniejsza powinna być działalność recenzyjna czy udział w grantach (dr hab. L. Michalska-Bracha). Dr Izabela Barbara Krasieńska od 2015 r. jest członkiem zespołu redakcyjnego „Zeszytów Naukowych PUNO”, ponadto recenzentem w dwóch punktowanych czasopismach. Aktualnie jest wykonawcą w projekcie finansowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach konkursu „Szlakami Polski Niepodległej”. Habilitantka posiada bogaty dorobek dydaktyczny – wypromowała 93 prace licencjackie oraz zrecenzowała kilkadziesiąt prac licencjackich i magisterskich.

Konkluzja

Wszyscy członkowie Komisji kończą swoje opinie jednoznacznym stwierdzeniem, że uznają książkę dr Izabeli Barbary Krasieńskiej, przedstawioną jako główne osiągnięcie naukowe, jej dorobek organizacyjny i dydaktyczny za spełniający wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Tym samym Komisja, po zapoznaniu się z recenzjami oraz pisemnymi opiniami członków Komisji i przeprowadzonej dyskusji w głosowaniu jawnym, uznała, że publikacja wskazana jako „najważniejsze osiągnięcie naukowe”, cały dorobek naukowo-badawczy, osiągnięcia dydaktyczne i popularyzatorskie oraz w zakresie współpracy międzynarodowej dr Izabeli Barbary Krasieńskiej spełniają wymogi określone w art. 16 *Ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. 2016, poz. 882 i 1311) i *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 r., w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego* (Dz.U. 2011, nr 196, poz.1165) stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Jej osiągnięcia naukowe wnoszą wkład w rozwój bibliologii i informatologii, historii prasy i ruchu wydawniczego w XIX–XX wieku.

Komisja pozytywnie opiniuje wnioski o nadanie dr Izabeli Barbarze KRASIŃSKIEJ stopnia doktora habilitowanego *nauk humanistycznych* w dyscyplinie *bibliologia i informatologia* i rekomenduje go Radzie Wydziału Nauk Historycznych UMK.

prof. zw. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert (przewodnicząca)

dr hab. Wanda A. Ciszewska (sekretarz)

prof. dr hab. Grażyna Gzella (recenzent)

dr hab. Jerzy Franke (recenzent)

dr hab. Grzegorz Nieć, prof. UP (recenzent)

dr hab. Małgorzata Fedorowicz-Kruszewska, prof. UMK (członek)

dr hab. Lidia Michalska-Bracha (członek)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Toruń, 25 września 2018 r.